

Transect-rapport 3382

**Wijk en Aalburg, Perzikstraat 3a
Gemeente Altena (NB)**

Een inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven,
karterende en waarderende fase

transect

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK ► ADVIES

Colofon

Titel	Wijk en Aalburg, Perzikstraat 3a. Gemeente Altena (NB). Een inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven, karterende en waarderende fase
Rapportnummer	Transect-rapport 3382
Auteur	M.J. (Maaïke) Hartog KNA MA
Versie	Definitief
Datum	23-08-2021
Projectnummer	20110083
Onderzoeksmelding	4941498100
Opdrachtgever	Legalexicon
Uitvoerder	Transect b.v. Overijsselhaven 127 3433 PH Nieuwegein
Bevoegde overheid	Gemeente Altena
Adviseur namens bevoegde overheid	Regioarcheologen programmabureau RWB Mevr. Drs. F. Timmermans
Toetsing door bevoegde overheid	Goedgekeurd.
Beheer en plaats documentatie	Transect b.v., Nieuwegein
Omslagafbeelding	Foto van het plangebied (8-3-21)

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
Drs. A.A. Kerkhoven Senior KNA Archeoloog	23-08-2021	

ISSN: 2211-7067

© Transect b.v., Nieuwegein

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers. Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

In opdracht van LegaLexicon heeft Transect b.v. in maart 2021 een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in het plangebied aan de Perzikstraat 3a te Wijk en Aalburg (gemeente Altena). De aanleiding voor het onderzoek is het voornemen om twee nieuwe woningen te realiseren. De huidige bebouwing, een woonhuis met opstallen (circa 640 m²), zal tevens worden gesloopt als onderdeel van de voorgenomen werkzaamheden. Van de huidige bebouwing wordt verwacht dat hieronder geen heipalen aanwezig zijn. De fundering van deze bebouwing reikt naar verwachting tot een diepte van circa 70 cm -Mv. De nieuwe woningen zullen een totaal oppervlakte van circa 600 m² krijgen. Het is niet bekend tot hoe diep de bodem precies zal worden vergraven, wel is bekend dat er een kelder met zwembad zal worden aangelegd.

In het plangebied heeft reeds een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennde fase) door middel van boringen plaatsgevonden (Van der Sande, 2020; Transect-rapport 2413). Op grond van het bureauonderzoek werden in het plangebied oeverafzettingen en komafzettingen van de Biesheuvel-Hamer stroomrug verwacht. Voor de top van de afzettingen van deze stroomgordel is een middelhoge verwachting opgesteld voor sporen van bewoning, vondstconcentraties en nederzettingsterreinen uit de periode Neolithicum – Nieuwe Tijd. Het booronderzoek heeft aangetoond dat er crevasseafzettingen, die onderdeel uitmaken van de Biesheuvel-Hamer stroomrug, in het plangebied aanwezig zijn. In de top van deze afzettingen heeft zich een vegetatieniveau gevormd dat bestaat uit sterk siltige, zwak humeuze klei die donkergrijs tot zwartgrijs van kleur is en gley-verschijnselen bevat. Deze laag is circa 20-30 cm dik en bevindt zich op een diepte van 110 tot 175 cm -Mv (0,2 tot 0,8 m +NAP). Het vegetatieniveau is niet in iedere boring even uitgesproken. Voor deze laag geldt een hoge verwachting op de aanwezigheid van een vindplaats uit de periode Neolithicum – Romeinse tijd. Op basis hiervan heeft de bevoegde overheid besloten dat een archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd in de vorm van een proefsleuvenonderzoek voor het gehele plangebied.

Het doel van dit onderzoek is het toetsen en aanvullen van de archeologische verwachting door het opsporen en het waarderen van eventueel aanwezige archeologische resten. Het onderzoek moet, voor zover mogelijk, inzicht geven in de aard, datering, omvang, gaafheid, conservering en begrenzing van de mogelijk aanwezige archeologische resten.

In het plangebied zijn vier proefsleuven aangelegd met een totaal oppervlakte van 260 m² (7% van het plangebied). Er is tijdens het onderzoek geen archeologische vindplaats aangetroffen. Er zijn namelijk geen grondsporen of vondsten waargenomen. De hoge archeologische verwachting van resten uit het Neolithicum tot de Romeinse tijd vastgesteld in het vooronderzoek is met dit onderzoek niet bevestigd.

Wij adviseren daarom dat het plangebied archeologisch vrij gegeven kan worden voor de voorgenomen ontwikkelingen.

Bovenstaande vormt een advies. Op basis van dit advies neemt de gemeente Altena, een besluit over de daadwerkelijke omgang van de aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

Inhoud

1.	Aanleiding.....	6
2.	Vooronderzoek.....	8
3.	Doel en Methodiek.....	10
4.	Resultaten	12
5.	Conclusie en Advies.....	15
6.	Geraadpleegde bronnen	16
Bijlage 1.	Archeologische periode-indeling voor Nederland	17
Bijlage 2.	Allesporenkaart	18
Bijlage 3.	Vlaktekeningen.....	19
Bijlage 4.	Sporen- en lagenlijst.....	22
Bijlage 5.	Vondstenlijst.....	23
Bijlage 6.	Monsterlijst	24
Bijlage 7.	Beantwoording onderzoeksvragen	25
Bijlage 8.	Boorstaten.....	27

1. Aanleiding

Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Altena
Plaats	Wijk en Aalburg
Toponiem	Perzikstraat 3a
Kaartblad	44F
Perceelnummer(s)	ABG00 F-2540, 2541
Centrumcoördinaat	136.706 / 419.169
Oppervlakte plangebied	Ca. 3.500 m ²
Oppervlakte onderzoeksgebied	Ca. 3.500 m ²
Huidig grondgebruik	Woning, schuur, tuin

In opdracht van LegaLexicon heeft Transect b.v.¹ in maart 2021 een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in het plangebied aan de Perzikstraat 3a te Wijk en Aalburg (gemeente Altena; figuur 1). De aanleiding voor het onderzoek is het voornemen om twee nieuwe woningen te realiseren. De huidige bebouwing, een woonhuis met opstallen (circa 640 m²), zal tevens worden gesloopt als onderdeel van de voorgenomen werkzaamheden. Van de huidige bebouwing wordt verwacht dat hieronder geen heipalen aanwezig zijn. De fundering van deze bebouwing reikt naar verwachting tot een diepte van circa 70 cm -Mv. De nieuwe woningen zullen een totaal oppervlakte van circa 600 m² krijgen. Het is niet bekend tot hoe diep de bodem precies zal worden vergraven, wel is bekend dat er een kelder met zwembad zal worden aangelegd.

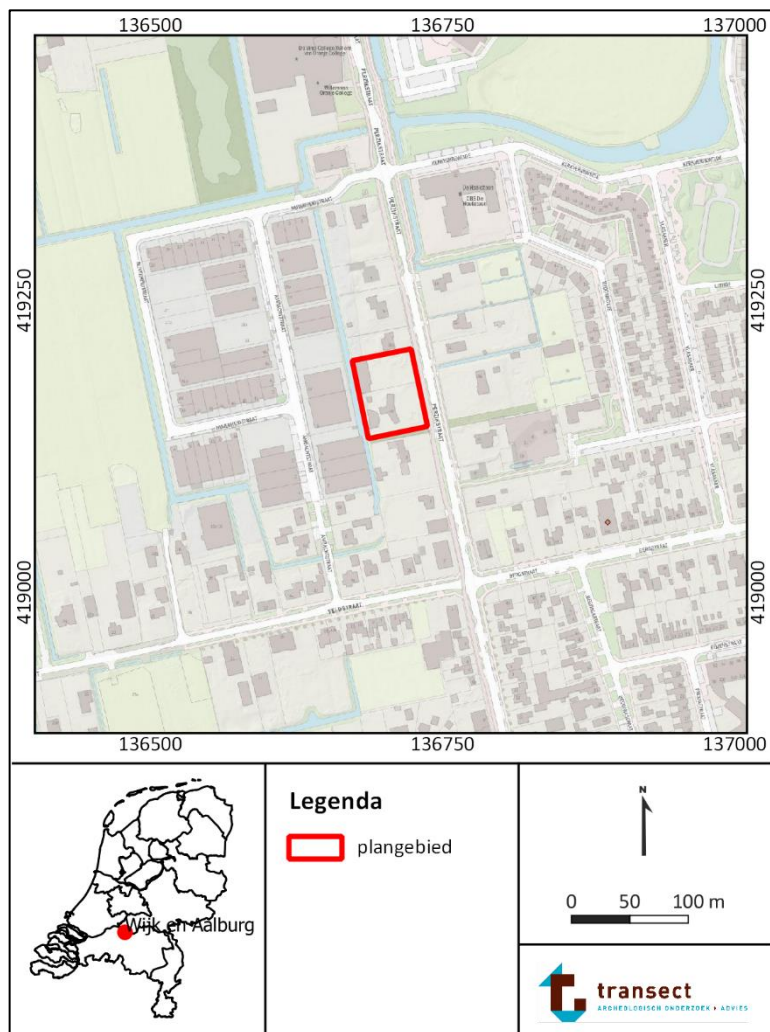
In het bestemmingsplan *Dubbelbestemmingen en Gebiedsaanduidingen* (2017) van de Gemeente Aalburg is een gebiedsaanduiding 'overige zone – specifieke vorm van waarde – archeologie middelhoge verwachting 3' opgenomen. In de Erfgoedverordening van de gemeente Altena staat dat bij gebieden met een zodanige aanduiding een archeologische onderzoeksplicht geldt bij ingrepen die in de ondergrond plaatsvinden over een oppervlakte van meer dan 100 m² en een diepte van meer dan 150 cm -Mv (Ellenkamp, 2018). Deze aanduiding is afgeleid van de archeologische beleidskaart van de gemeente Altena (bron: erfgoedkaart gemeente Altena). Hierbinnen valt het plangebied in een zone met een middelhoge verwachting. Aangezien de voorgenomen ingrepen in het plangebied een oppervlakte hebben van meer dan 100 m² en waarschijnlijk dieper reiken dan 150 cm -Mv, is er een archeologische onderzoeksplicht voor het gebied ingesteld.

In het plangebied heeft reeds een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (verkennde fase) door middel van boringen plaatsgevonden (Van der Sande, 2020; Transect-rapport 2413). Op grond van het bureauonderzoek werden in het plangebied oeverafzettingen en komafzettingen van de Biesheuvel-Hamer stroomrug verwacht. Voor de top van de afzettingen van deze stroomgordel is een middelhoge verwachting opgesteld voor sporen van bewoning, vondstconcentraties en nederzettingsterreinen uit de periode Neolithicum – Nieuwe Tijd. Het booronderzoek heeft aangetoond dat er crevasseafzettingen, die onderdeel uitmaken van de Biesheuvel-Hamer stroomrug, in het plangebied aanwezig zijn. In de top van deze afzettingen heeft

¹ Transect b.v. voldoet aan de eisen zoals gesteld in de kwaliteitsnorm 'BRL SIKB 4000', versie 4.1, en is gecertificeerd door middel van een procescertificaat. Transect b.v. is certificaathouder van de volgende protocollen: 'KNA Protocol 4001 Programma van Eisen', 'KNA Protocol 4002 Bureauonderzoek', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Overig', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Proefsleuven' en 'Protocol 4004 Opgraven', en staat geregistreerd bij de RCE en SIKB.

zich een vegetatieniveau gevormd dat bestaat uit sterk siltige, zwak humeuze klei die donkergrijs tot zwartgrijs van kleur is en gley-verschijnselen bevat. Deze laag is circa 20-30 cm dik en bevindt zich op een diepte van 110 tot 175 cm -Mv (0,2 tot 0,8 m +NAP). Het vegetatieniveau is niet in iedere boring even uitgesproken. Voor deze laag geldt een hoge verwachting op de aanwezigheid van een vindplaats uit de periode Neolithicum – Romeinse tijd. Op basis hiervan heeft de bevoegde overheid besloten dat een archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd in de vorm van een proefsleuvenonderzoek voor het gehele plangebied.

Het proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd conform het Programma van Eisen (PvE; Van Cruchten 2021) en de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1 (KNA-protocol 4003; SIKB 2018).

Figuur 1. Ligging van het plangebied op een topografische kaart. Bron: pdok.nl

2. Vooronderzoek²

2.1 Resultaten vooronderzoeken

Het plangebied ligt in het Midden-Nederlandse rivierengebied, in het stroomgebied van de Rijn en de Maas (Berendsen 2005). Volgens de stroomruggenkaart ligt het plangebied circa 80 m ten noorden van de Biesheuvel-Hamer stroomrug (Cohen e.a. 2012). Deze stroomrug was actief van 2.500 v. Chr. tot 1.450 v.Chr. Beddingafzettingen van deze stroomgordel bevinden zich volgens Cohen e.a. (2012) op een diepte van circa 0,9 m +NAP tot 0,3 m -NAP. Het plangebied heeft vermoedelijk op de overgang van het oever- naar het komgebied van deze stroomgordel gelegen. Op de geomorfologische kaart is het plangebied gekarteerd als bebouwd gebied. Om het plangebied heen is het terrein gekarteerd als onderdeel van een stroomruggenlandschap (Alterra, 2017). Op de bodemkaart valt het plangebied binnen een zone waarin poldervaaggronden zijn gekarteerd (kaartcode Rn67C). Dit zijn over het algemeen kleigronden met een grijze, door oxidatie roodgekleurde ondergrond, die niet slap is. In een poldervaaggrond kunnen begraven bodemniveaus aanwezig zijn – zogenaamde vegetatiehorizonten.

Op basis van het bureauonderzoek is een middelhoge verwachting opgesteld voor resten uit de periode Neolithicum – Nieuwe Tijd, die zich kunnen bevinden in de top van oever- en komafzettingen van de Biesheuvel-Hamer stroomrug. Het veldonderzoek heeft aangetoond dat er crevasseafzettingen in de ondergrond van het plangebied aanwezig zijn. In de top van deze afzettingen is een vegetatiehorizont gevormd. Voor deze horizont is een hoge archeologische verwachting opgesteld op het aantreffen van resten uit de periode Neolithicum – Romeinse tijd. De aangetroffen vegetatiehorizont heeft een dikte van circa 20-30 cm en bevindt zich op een diepte van circa 110-175 cm -Mv (0,2-0,8m +NAP). Er zijn binnen de overig aangetroffen pakketten geen bewoonbare niveaus aan te wijzen op grond waarvan de aanwezigheid van archeologische resten vermoed kan worden.

2.2 Archeologische waarden

In de omgeving van het plangebied, binnen 500 m, zijn verschillende onderzoeksmeldingen gedaan. De resultaten van deze onderzoeken maken duidelijk dat er in de omgeving van het plangebied vooral archeologische vindplaatsen uit de periode vanaf de Middeleeuwen voorkomen. Voor het huidige plangebied geldt echter een hoge verwachting op archeologische resten uit de periode Neolithicum – Romeinse tijd, uit deze periode zijn in de omgeving van het plangebied echter nog geen vindplaatsen bekend.

2.3 Historische achtergronden

Het plangebied ligt in een stroomruggenlandschap in het noordwesten van Wijk en Aalburg. Voordat rivieren bedijkt werden in de Late Middeleeuwen, vond bewoning in het rivierengebied plaats op de relatief hooggelegen stroomgordels, zoals op de Biesheuvel-Hamer-stroomgordel.

Op basis van de beschikbare historische kaarten blijkt dat het plangebied gedurende het overgrote deel van de 19^e en 20^e eeuw onbebouwd is. Pas in 1972 wordt de woning in het zuiden van het plangebied gebouwd. Vanaf 1990 zijn op historische kaarten in het plangebied alle huidige gebouwen (een schuur en woning) weergegeven. Voor de bouw van de woning blijft het plangebied in gebruik als akker. Ook in de omgeving van het plangebied treden weinig veranderingen op tot het einde van de 20^e eeuw.

² De informatie in hoofdstuk is (deels) afkomstig uit het Programma van Eisen (Van Cruchten, 2021).

2.4 Gespecificeerde archeologische verwachting

Het plangebied heeft een hoge verwachting op archeologische resten de periode Neolithicum – Romeinse tijd. Uit deze periode worden met name sporen van landgebruik en nederzettingsterreinen verwacht, die voor een belangrijk deel uit grondsporen bestaan. Deze kunnen vondstarm zijn.

Nederzettingsterreinen kunnen zich onder andere kenmerken door erfstructuren, bestaande uit huisplattegronden, bijgebouwen (zoals spiekers), erfgreppels, omheiningen (staken- en palenrijen), waterputten en (afval)kuilen. Ook worden sporen van landgebruik verwacht.

3. Doel en Methodiek

Doel

Het doel van dit onderzoek is het toetsen en aanvullen van de archeologische verwachting door het opsporen en het waarderen van eventueel aanwezige archeologische resten. Het onderzoek moet, voor zover mogelijk, inzicht geven in de aard, datering, omvang, gaafheid, conservering en begrenzing van de mogelijk aanwezige archeologische resten.

Als zodanig dient de vraagstelling te worden beantwoord of binnen de grenzen van de voorgenomen bodemingrepen in het onderzoeksgebied archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, of deze behoudenswaardig zijn en onder welke randvoorwaarden behoud mogelijk is. Voor de onderzoeksvragen en de beantwoording hiervan, zie bijlage 7.

Methodiek

Het onderzoek betreft een archeologisch proefsleuvenonderzoek dat is uitgevoerd conform het PvE (Van Cruchten, 2021). In totaal zijn drie werkputten aangelegd van circa 20 bij 4 meter en één van circa 4 bij 5 meter (circa 260 m²). De proefsleuven zijn aangelegd onder de aanwezige laklaag in de top van de oeverafzettingen (C-horizont) op circa 100-120 cm -Mv (0,19-0,29 – NAP). In werkput 4 is een vlak aangelegd in op circa 50 cm -Mv (0,97-1,03 m +NAP), omdat hier verschillende kabels en leidingen aanwezig waren. Met de bevoegde overheid is afgesproken deze werkput niet verder aan te leggen en in plaats daarvan twee aanvullende boringen gezet om te controleren of de bodemopbouw hier gelijk was aan het noordelijke deel van het plangebied.

De werkput is gegraven met een graafmachine voorzien van een 'gladde' en gesloten bak. Met het machinaal verdiepen zijn het vlak en de putwanden geïnspecteerd op de aanwezigheid van (ophogings)lagen, sporen, vondsten, vondstconcentraties en structuren. Hierbij is gebruik gemaakt van een metaaldetector. Indien een vondst niet aan een spoor kon worden gekoppeld zijn deze per laag en per vak verzameld (aanlegvondsten). De vakken zijn met de werkrichting mee uitgedeeld. Elk vak had een oppervlakte van 4 x 5 m. Er zijn in principe twee profielkolommen van 1 m breed gedocumenteerd, alleen in werkput 4 zijn in plaats daarvan twee boringen gezet tot circa 160 en 250

cm -Mv (0,4 m-1,5 m – NAP). Per werkput is één kijkgat gemaakt om te onderzoeken hoe de bodem er op een dieper niveau uit zag. Tijdens het onderzoek zijn geen grondsporen of vondsten aangetroffen.

De werkputten, het vlak en de profielen zijn ingemeten en gedocumenteerd door middel van foto's (zie figuur 2), tekeningen en beschrijvingen in een database (Archeolink). Verstoringen, putomtrekken, maaiveldhoogtes, vlakhoogtes en profielpinnen zijn met dGPS ingemeten.

Figuur 2. Overzichtsfoto van werkput 3, vlak 1.

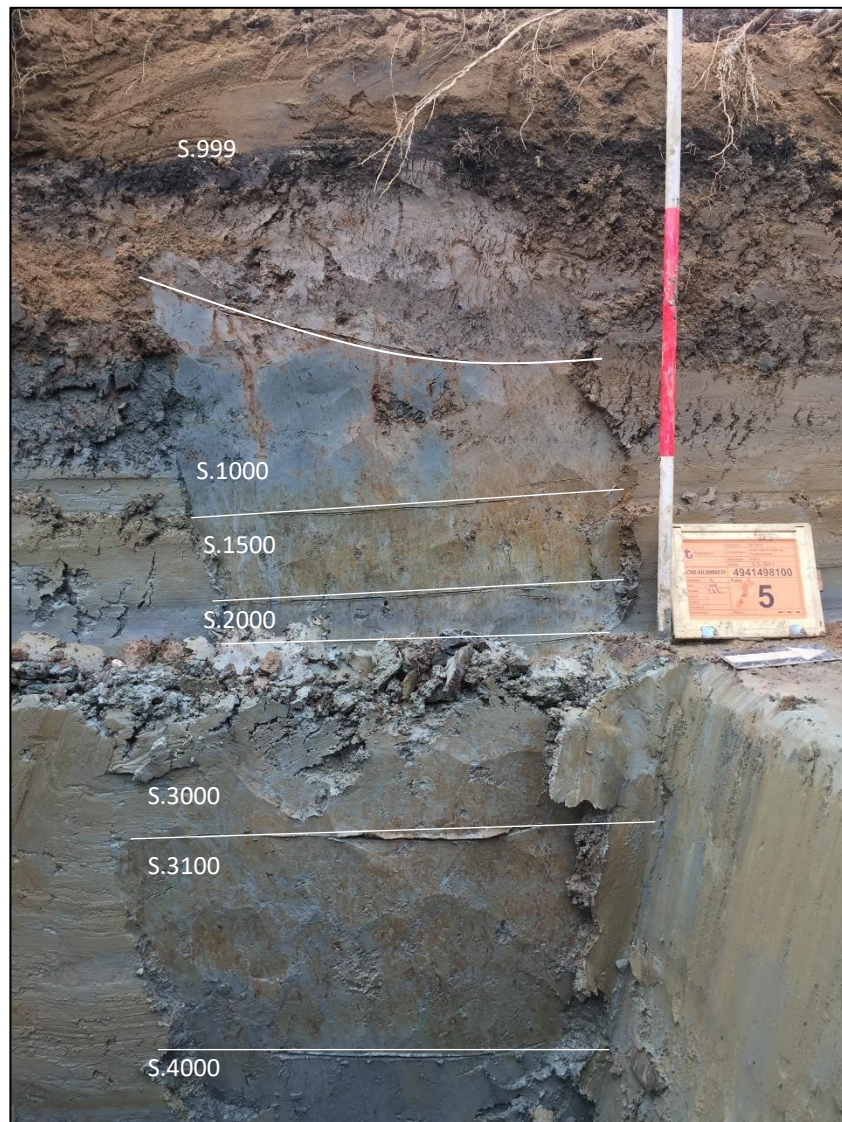
4. Resultaten

4.1 Bodemopbouw³

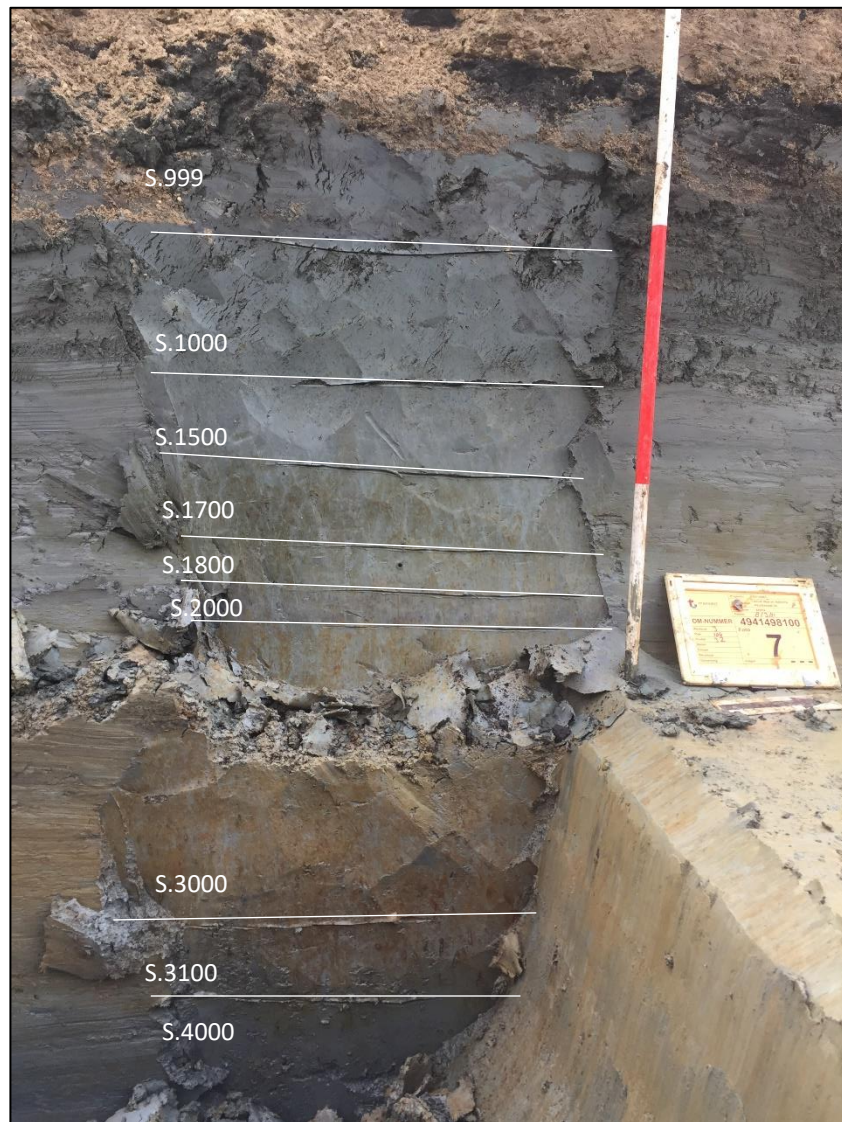
De bodemopbouw in het plangebied bestaat uit een recente bouwvoor (S.999) met hieronder verblauwde oeverafzettingen (S.1000; 30-80 cm -Mv/0,2-0,8 m +NAP) en niet-verblauwde oeverafzettingen (S.1500; 50-130 cm -Mv/0,6-0,1 m +NAP). Onder deze afzettingen is een laklaag aanwezig (S.2000; 120-130 cm -Mv/0,0-0,1 m -NAP) waaronder het archeologische vlak is aangelegd. Het vlak is aangelegd in de top van een pakket oeverafzettingen (S.3000/S.3100; 130-140 cm -Mv/0,1-0,2 m -NAP) die gelegen zijn op crevasse-afzettingen (S.4000; 200-210 cm -Mv/0,8-0,9 m -NAP; figuur 3). Deze verschillende afzettingen zijn afkomstig van de Biesheuvel-Hamer stroomgordel. In werkput 3 is nog een mogelijk extra laklaag (S.1700; 90-110 cm -Mv/0,1-0,3 m +NAP) aangetroffen onder S.1500 (zie figuur 4). Deze laklaag is echter zeer slecht ontwikkeld. Waarschijnlijk is deze laag in de andere werkputten vergraven of was de bodem te verblauwd om waar te nemen. De twee aanvullende boringen gezet ter hoogte van werkput 4 geven éénzelfde beeld weer van de bodemopbouw als hierboven beschreven (zie bijlage 8).

Op basis van de aanwezigheid van het vegetatieniveau en de kalkloosheid van de oeverafzettingen eronder hebben de oeverafzettingen waarschijnlijk enige tijd droog gelegen, en zijn daarmee bewoonbaar geweest. Echter heeft het proefsleuvenonderzoek geen aanwijzingen aangetroffen van menselijke activiteiten in het plangebied.

³ Voor een uitvoerige (lithologische) beschrijving van iedere afzonderlijke laag, wordt verwezen naar de sporen- en lagenlijst (bijlage 4).

Figuur 3. Profielkolom 2.2 in het westprofiel van werkput 2 als voorbeeld van de bodemopbouw in het plangebied.

Figuur 4. Profielkolom 3.2 in het westprofiel van werkput 3 2 als voorbeeld van de bodemopbouw in het plangebied.

4.2 Sporen

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn geen archeologische grondsporen aangetroffen. Allesporenkaart en vlaktekeningen zijn opgenomen in bijlagen 2 en 3.

4.3 Vondsten en monsters

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn geen vondsten gedaan.

5. Conclusie en Advies

Geconcludeerd kan worden dat tijdens het proefsleuvenonderzoek geen archeologische vindplaats is aangetroffen. Er zijn namelijk geen archeologische grondsporen of vondsten aangetroffen. De hoge archeologische verwachting van resten uit het Neolithicum tot de Romeinse tijd vastgesteld in het vooronderzoek is met dit onderzoek niet bevestigd.

Wij adviseren daarom dat het plangebied archeologisch vrij gegeven kan worden voor de voorgenomen ontwikkelingen.

Bovenstaande vormt een advies. Op basis van dit advies neemt de gemeente Altena, een besluit over de daadwerkelijke omgang van de aanwezige archeologische waarden binnen het plangebied.

6. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- SIKB, 2018: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1* (KNA 4.1). (www.sikb.nl/archeologie/richtlijnen/brl-4000).
- Cohen, K.M., E. Stouthamer, H.J. Pierik en A.H. Geurts, 2012: *Digitaal Basisbestand Paleogeografie van de Rijn-Maas Delta*. Universiteit Utrecht.
- Ellenkamp, G.R. 2010. *Overvloed. Een erfgoedkaart voor de gemeenten Aalburg en Werkendam. Deel 1: toelichting op de archeologische en cultuurhistorische kaart*. Weesp.
- Ellenkamp, G.R. 2018. *Update archeologiekkaart Land van Heusden en Altena. Verantwoording methodiek en kaartbeeld*. Weesp.
- Sande, F.A. van der, 2020. Wijk en Aalburg, Perzikstraat 3a (NB). Een Archeologisch Bureauonderzoek (BO) en Inventariserend Veldonderzoek (IVO), verkennende fase. Transect-rapport 2413.
- Cruchten, T. van, 2021. Programma van Eisen. Wijk en Aalburg, Perzikstraat 3a. *Een archeologisch inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven, karterende en waarderende fase*. Nieuwegein.

Illustratieverantwoording

Figuur 1. Ligging van het plangebied op een topografische kaart (bron: pdok.nl/Transect b.v.).

Figuur 2. Overzichtsfoto van werkput 3, vlak 1 (bron: Transect b.v.)

Figuur 3. Profielkolom 2.2 in het westprofiel van werkput 2 als voorbeeld van de bodemopbouw in het plangebied. (bron: Transect b.v.)

Figuur 4. Profielkolom 3.2 in het westprofiel van werkput 3 2 als voorbeeld van de bodemopbouw in het plangebied. (bron: Transect b.v.)

Bijlage 1. Archeologische periode-indeling voor Nederland

Periode	Deel-/subperiode	Van	Tot
Recent		1945 na Chr.	2050 na Chr.
Nieuwe tijd	Late-Nieuwe tijd	1850 na Chr.	1945 na Chr.
	Midden-Nieuwe tijd	1650 na Chr.	1850 na Chr.
	Vroege-Nieuwe tijd	1500 na Chr.	1650 na Chr.
Middeleeuwen	Late-Middeleeuwen B	1250 na Chr.	1500 na Chr.
	Late-Middeleeuwen A	1050 na Chr.	1250 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen D	900 na Chr.	1050 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen C	725 na Chr.	900 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen B	525 na Chr.	725 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen A	450 na Chr.	525 na Chr.
Romeinse Tijd	Laat-Romeinse tijd B	350 na Chr.	450 na Chr.
	Laat-Romeinse tijd A	270 na Chr.	350 na Chr.
	Midden-Romeinse tijd B	150 na Chr.	270 na Chr.
	Midden-Romeinse tijd A	70 na Chr.	150 na Chr.
	Vroeg-Romeinse tijd B	25 na Chr.	70 na Chr.
	Vroeg-Romeinse tijd A	12 voor Chr.	25 na Chr.
IJzertijd	Late-IJzertijd	250 voor Chr.	12 voor Chr.
	Midden-IJzertijd	500 voor Chr.	250 voor Chr.
	Vroege-IJzertijd	800 voor Chr.	500 voor Chr.
Bronstijd	Late-Bronstijd	1100 voor Chr.	800 voor Chr.
	Midden-Bronstijd B	1500 voor Chr.	1100 voor Chr.
	Midden-Bronstijd A	1800 voor Chr.	1500 voor Chr.
	Vroege-Bronstijd	2000 voor Chr.	1800 voor Chr.
Neolithicum	Laat-Neolithicum B	2450 voor Chr.	2000 voor Chr.
	Laat-Neolithicum A	2850 voor Chr.	2450 voor Chr.
	Midden-Neolithicum B	3400 voor Chr.	2850 voor Chr.
	Midden-Neolithicum A	4200 voor Chr.	3400 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum B	4900 voor Chr.	4200 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum A	5300 voor Chr.	4900 voor Chr.
Mesolithicum	Laat-Mesolithicum	6450 voor Chr.	4900 voor Chr.
	Midden-Mesolithicum	7100 voor Chr.	6450 voor Chr.
	Vroeg-Mesolithicum	8800 voor Chr.	7100 voor Chr.
Paleolithicum	Laat-Paleolithicum B	18.000 BP	8.800 voor Chr.
	Laat-Paleolithicum A	35.000 BP	18.000 BP
	Midden-Paleolithicum	300.000 BP	35.000 BP
	Vroeg-Paleolithicum	-	300.000 BP

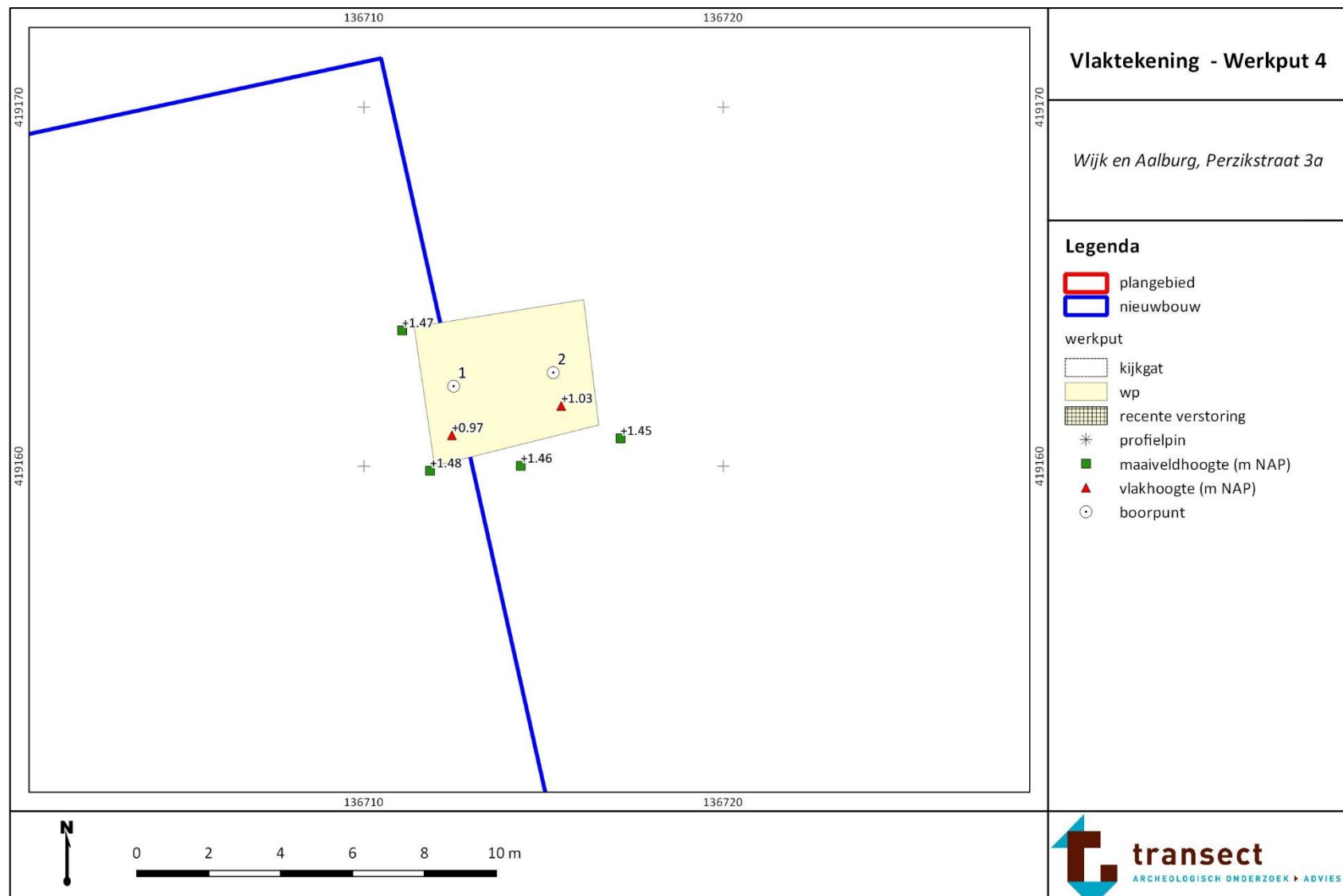
Bijlage 2. Allesporenkaart

Bijlage 3. Vlaktekeningen

Bijlage 4. Sporen- en lagenlijst

Put	Vlak	Spoor	Spooraard	Opmerking
01	102	1000	LG	Verblauwde oeverafzettingen
01	102	1500	LG	oeverafzettingen
01	102	2000	LG	laklaag
01	102	3000	LG	oeverwalafzettingen
01	102	3100	LG	oeverwalafzettingen
01	102	4000	LG	geul/crevasse (overgang naar beddingszand)
03	104	1700	LG	Stabiele oever
03	104	1800	LG	

Bijlage 5. Vondstenlijst

Vondstnummer	Veldvondst	Put	Vlak	Spoor	Spooraard	Vulling	Vak	Categorie	Aantal	Gewicht	Subcategorie	Opmerking
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bijlage 6. Monsterlijst

Put	Vlak	Spoor	Spooraard	Vulling	Segment	Vak	Veldvondst	Categorie	Aantal	Verz.wijze	Opmerking
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bijlage 7. Beantwoording onderzoeksvragen

1. *Zijn er in het plangebied archeologische resten aanwezig in de vorm van grondsporen, en/of vondsten?*
Nee.

2. *Hoe ziet de bodemopbouw in het plangebied eruit en in hoeverre is deze intact?*

De bodemopbouw in het plangebied bestaat uit een recente bouwvoor (S.999) met hieronder verblauwde oeverafzettingen (S.1000) en niet-verblauwde oeverafzettingen (S.1500). Onder deze afzettingen is een laklaag aanwezig (S.2000) waaronder het archeologische vlak is aangelegd. Het vlak is aangelegd in de top van een pakket oeverafzettingen (S.3000/S.3100) die gelegen zijn op crevasse-afzettingen (S.4000). Deze verschillende afzettingen zijn afkomstig van de Biesheuvel-Hamer stroomgordel. In werkput 3 is nog een mogelijk extra laklaag (S.1700) aangetroffen onder S.1500. Deze laklaag is echter zeer slecht ontwikkeld. Waarschijnlijk is deze laag in de andere werkputten vergraven of was de bodem te verblauwd om waar te nemen.

Op basis van de aanwezigheid van het vegetatieniveau en de kalkloosheid van de afzettingen hieronder hebben de oeverafzettingen waarschijnlijk enige tijd droog gelegen, en zijn daarmee bewoonbaar geweest. Echter heeft het proefsleuvenonderzoek geen aanwijzingen aangetroffen van menselijke activiteiten in het plangebied.

3. *Wat is de aard, diepteligging, samenhang en spreiding van de aanwezige archeologische resten, grondsporen en structuren (horizontaal en verticaal)?*

N.v.t

4. *Wat is de datering van de archeologische resten op basis van (chrono-)stratigrafie en typochronologie? En in hoeverre is er sprake van (dis-)continuïteit in gebruik/bewoning?*

N.v.t

5. *Welke categorieën vondstmateriaal zijn aanwezig en in welke mate (ook in relatie tot elkaar)? Wat zegt de aard en mate van voorkomen van het vondstmateriaal over het gebruik van het plangebied in het verleden?*

N.v.t

6. *Welke depositionele en post-depositionele processen zijn te onderscheiden en in hoeverre hebben deze invloed gehad op de bewoningsgeschiedenis en vondstcontexten?*

Het plangebied is gelegen op de Biesheuvel-Haren stroomgordel die actief was van 2.500-1450 v. Chr. Deze stroomgordel heeft beddingszand met crevasse, oever- en komafzettingen afgezet. In top van de oeverafzettingen is een vegetatiehorizont/laklaag aanwezig die bewijs geeft dat in het plangebied de oevers droog zijn geweest en daarmee aantrekkelijk voor bewoning in de periodes Neolithicum tot Romeinse tijd. Tijdens het onderzoek zijn echter geen aanwijzingen van deze bewoning aangetroffen.

In het plangebied is de bovengrond/bouwvoor sterk verstoord, maar deze verstoringen reiken niet diep genoeg om eventuele archeologische resten uit bovengenoemde periodes te hebben aangetast. Er is geen exacte rede te geven voor het ontbreken van archeologische resten/vindplaats.

7. *Hoe verhouden de onderzoeksresultaten zich tot onderzoeken in de omgeving?*

N.v.t

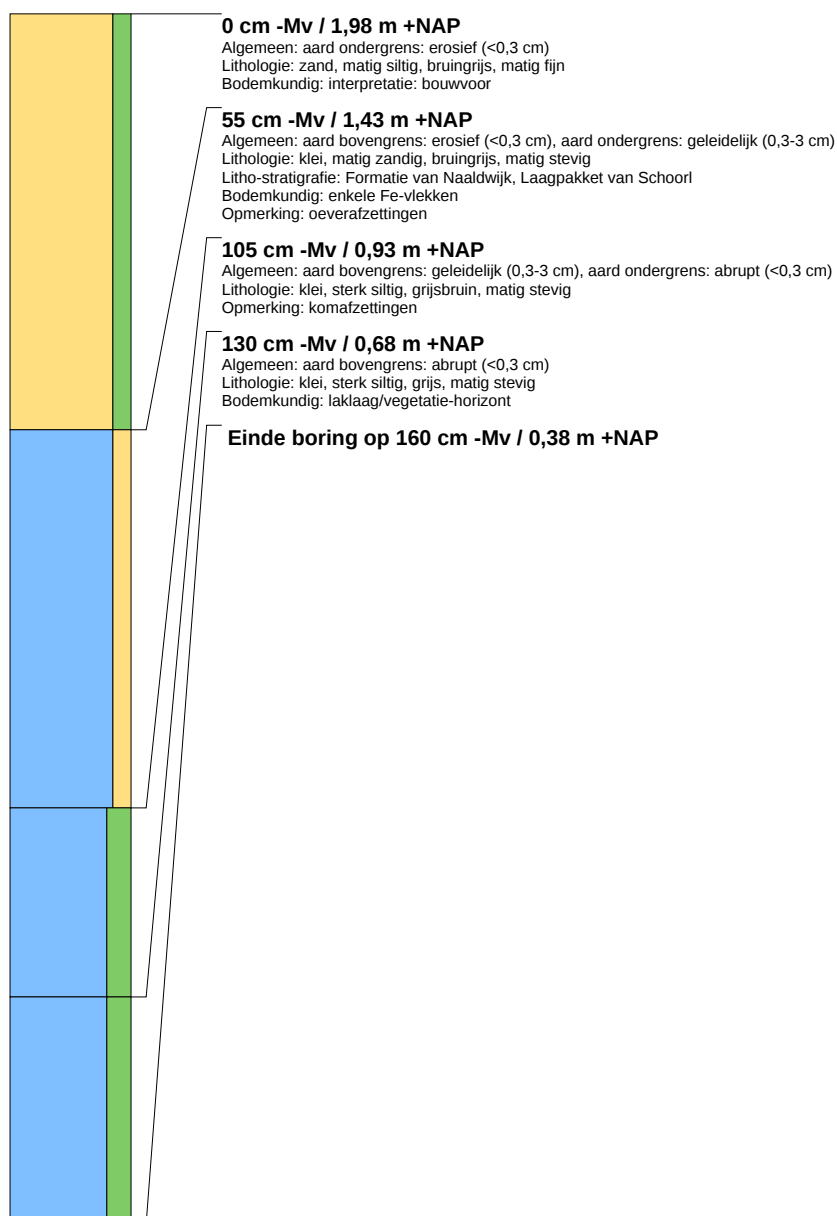
8. *Wat is de relatie met omliggende historische/archeologische resten?*
N.v.t
9. *Wat is de fysieke en inhoudelijke kwaliteit van de aangetroffen archeologische resten (gaafheid en conserveringsgraad)? Is sprake van (een) behoudenswaardige archeologische vindplaats(en)? (Maak voor het beantwoorden van deze vraag gebruik van de KNA-waarderingssystematiek).*
N.v.t
10. *Kan op basis van de resultaten een advies geformuleerd worden t.a.v. het vervolg in de archeologische monumentenzorg (vrijgeven/behoud in situ/opgraven). Zo ja, hoe luidt deze?*
Ja, er wordt geadviseerd het plangebied vrij te geven voor de toekomstige ontwikkelingen.
11. *Zijn er vanuit de toestand van de archeologische resten, bodemcondities en toekomstig gebruik mogelijkheden voor behoud in situ?*
N.v.t
12. *Kan er op basis van het proefsleuvenonderzoek iets gezegd worden over de verwachting of er archeologische waarden aanwezig kunnen zijn onder de te slopen woning?*
Op basis van het proefsleuvenonderzoek worden er geen archeologische resten verwachting onder de te slopen woning. In de proefsleuven zijn geen archeologische waarden aangetroffen.
13. *Bij afwezigheid van een vindplaats; wat is hier de verklaring voor (verstoord, ander landschap dan verwacht, e.d.)?*
Zie vraag 6.

Bijlage 8. Boorstaten

boring: 201183-1

datum: 20-8-2021, X: 136.713, Y: 149.162, hoogte: 1,98, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, provincie: Noord-Brabant, opdrachtgever: LegaLexicon, uitvoerder: Transect bv.

boring: 201183-2

datum: 20-8-2021, X: 136.715, Y: 419.163, hoogte: 1,94, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, provincie: Noord-Brabant, opdrachtgever: LegaLexicon, uitvoerder: Transect bv.

